

Bodor Szabolcs: VISSZATÜKRÖZŐDÉSEK

Az aznap szabadult fogoly arca felderült, mikor megpillantja a szállást ellátást és bért felkínáló táblát az épület földszinti ablakán.

Bár nem egy álommunka, de a nincstelenség és hajléktalan lét helyett ez neki a sors ajándékának tűnik.

Minden munkafeltételnek megfelelek! –állapítja meg nagy örömmel, neki, akinek már semmije, és senkije sincs sehol a világon.

A sárga rézkilincset reménytelenül érzelmekkel lenyomva belép, és a portás útba igazítja lehetséges leendő munkaadójához.

Ahogy közeledik felé, mosolyogni próbál. Az előtte ülő személy körülbelül ugyanolyan korú, termetű és hajszínű, mint ő. Egyszerű ruházata, nyílt tekintete és barátságos modora bizakodással tölti el.

De mikor tapasztalatairól, múltjáról érdeklődik, szorongva elhatározza, elmond mindent, börtönviselt életét is. Nem azért, mert kis hazájában szégyenét eltitkolni, az elől elmenekülni nem tud, hanem odabent elege lett minden aljas, rossz dologból, így a hazugságokból is.

Az arc finom rezdüléséből előbb észreveszi, hogy itt sem fog esélyt kapni, mint amikor az udvarias, de határozott hang kimondaná az elutasítást.

A szabad ember, homlokán láthatatlan stigmájával, kilép az hóesésbe.

– Milyen szép lesz mindez karácsonykor! - néz felfelé.

Az ablakokba kirakott lámpafüzérek villogása mellé felkapcsolódik az utcai világítás.

Ahogy vékony, kopott kabátját fázósan összehúzva elindul, ő, aki minden gonosz cselekedetet, szót, de még gondolatot is elhagyott rég, megbocsájt magában mindenkinek mindenért, és szomorúan gondol arra, hogy többé talán nem láthatja felkelni a Napot.

Ekkor nyílik ki szemem és a mennyezetet nézve még látni vélek néhány szállongó hópihét.

Ez napjaim legszebb szakasza, a csend és béke ideje. Sötét van, mindenki más alszik a zárkában. Csak én merengek csendesen az eltűnő álmom felett.

A világjárvány óta, mikor a covid vírus lábamról ledöntött és a halál kapujából kellett visszatérnem, minden este meglátogatnak ilyen különös álmok, és az éjszaka óráin róluk elmélkedem. Nem zavarja semmi gondolataimat: nem bömböl a televízió és nincsenek azok a beszélgetések sem, hol csak a semmit hajtják vég nélkül egész nap.

Csak én vagyok csodaszép látomásaimmal időtlenül lebegve.....

És ekkor a folyosón elhelyezett hangszórókból felharsanó reggeli ébresztő-jelzés visszaránt a valóságba. Ma kell ezt utoljára hallanom.

A mindenfelé elnyúló szürke betonfal és az eget beragyogó napsugarak bámulása semmiképp nem tartozik a kedvteléseim közé. Most, hogy a többiek elmentek dolgozni, a börtönblokk első emeletén lévő lakóhelyiség ablakának háttal, a mosdókagylóra támaszkodva inkább a tükröt nézem. Persze, mint a legtöbb zárkában ez sem üvegből van. A vandálbiztos polírozott fémlap négy sárga rézcsavarral van a falra erősítve. Homályosan mutat mindent, mint a Szent Pál tükre, de ebben az állapotában többet látok benne. Ilyenkor mélyebb, titokzatosabb, termékenyebb, néha haloványabb, majd káprázatosabb dologgá válik.

Amit máshol láthatnék az számomra kevésbé érdekes, mint ami, az agyvelőben történik. Abban a sötét, avagy ragyogó elmében él az élet, álmodik az élet, szenved az élet.

A fémlap tükröződő felülete mögött egy érett, de még nem ráncos, elegáns alakot pillantok meg, aki állandóan valami fölött töpreng és nem lazít sohasem. Arcából, ruhájából, mozgásából felépítem az alak új történetét (vagy inkább legendáját?) és elmesélem újra és újra magamnak.

Ha szemem behunyva lenne vagy könyvet olvasnék, netán a hosszú folyosók járólapjait mosnám fel s alá, akkor is magam előtt látnám ezt az alakot és történetét építgetném tovább...

A zárban kulcs zörög, a kék vasajtó kinyílik, a szájából szigorú szavak záporoznak:

– Elérkezett az idő, itt a nagy nap! Hozza a dolgait!

A fémlapból az alak két szuggesztív szeme mered vissza rám.

A hivatalos személy hátam mögé lép, s bár az elmosódó tükörképéből nem kivehető, tudom, hogy egy csillogó arany csillag csillog a vállapján.

– Elhiszem, hogy nem könnyű Önnek - mondja enyhébb hangon -, de nem kell aggódnia, hiszen a lakhatása elintézett, a lelkész úr már a kapunál várja, hogy odavigye és..... bár erről nem beszélhetnék ezt az atya közvetítésével tudta volna meg, de felhívtam egy ismerősöm, aki holnaptól alkalmazhatná Önt, takarítóként. Igaz, nem egy álomállás, de első lépcsőfoknak megfelel, nemde? Mi segítünk, és megsegíti majd az Isten is, meglátja....

Egy ideig együtt nézzük a lap mögött lévő néma alakot.

– Jól van - mondja a türelmes hang. – Van pár perce, és ha összeszedte magát jelentkezzen a folyosó végén - majd az ajtót nyitva hagyva kimegy.

Bármit mondtak rám idáig idebent, mikor esténként lefeküdtem, büszke voltam, hogy úgy élhettem, örülhettem és szenvedhettem történeteimben, mint ahogy mások a saját sorsukban semmikor..... de érdekelhetne is rajtam kívüli valóság, ha lehetőségem a boldogságra megvalósítható benne és tapasztalható valóságában segíthet újra élnem, éreznemés esetleg láthatnám a ki tudja hol élő gyermekem, és hogyha így akár igazán azzá válhatok ilyen módon, aki talán megint lehetnék: apává.....

És emelkedő kezem ujja hívogatólag int a tükör másik oldalán lévő felé, mire a visszatükröződő alak mosolyogva megfordul, majd búcsú nélkül távozik onnan.

Örökre.

(Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet)